

מדינת ישראל
משרד החינוך

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: חורף תשע"א, 2011
מספר השאלון: 206,002102

ת נ "ך

לבתי ספר דתיים

יחידת לימוד אחת לכיתה י"א בלבד
לנבחנים המשלימים ל-3 יח"ל

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה ורבע.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון – תורה – (20x3) – 60 נקודות
פרק שני – נביאים, כתובים – (20x2) – 40 נקודות
סה"כ – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי סימונים.
- ד. הוראות מיוחדות: אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב ב**טיוטה** (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

פרק ראשון – תורה (60 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על שלוש מהשאלות 1-5 (לכל שאלה – 20 נקודות).

1. עיין ב**בראשית**, א', א'-י"ג.

א. עיין בפסוק א' ובפירוש רש"י שלפניך לפסוק זה:

רש"י: "אמר **רבי יצחק**: לא היה צריך להתחיל [את] התורה אלא מ'החדש הזה לכם' (שמות, י"ב, ב') שהיא מצווה ראשונה שנצטוו בה ישראל. ומה טעם פתח בבראשית, משום 'כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים' (תהלים, קי"א, ו'). שאם יאמרו אומות העולם לישראל לסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו".

(1) הסבר מהי ההנחה שעליה מבוססים דבריו של ר' יצחק: "לא היה צריך להתחיל

[את] התורה אלא מ'החדש הזה לכם'."

(2) הסבר לפי דברי ר' יצחק מדוע בכל זאת פתחה התורה ב"בראשית ברא", ומהו

הרעיון הטמון בתשובתו.

ב. עיין בפסוקים ו'-י"ג.

מדוע ביום השני לא נאמר כלל "כי טוב", ומדוע ביום השלישי נאמר פעמיים "כי טוב"?

2. א. ב**בראשית**, פרקים ו'-ז', מסופר על כוונת ה' להביא מבול, ובפרק י"ח, פסוקים

י"ז-כ"ח, מסופר על כוונת ה' להשמיד את סדום.

(1) מה ההבדל בין ההתייחסות של נח לכוונה של ה' להשמיד את כל בני האדם

לבין ההתייחסות של אברהם לכוונה של ה' להשמיד את סדום?

(2) חז"ל קבעו שאברהם היה צדיק יותר מנח.

הסבר כיצד ההבדל שציינת בסעיף (1) מחזק קביעה זו של חז"ל.

ב. עיין ב**בראשית**, י"ב, ד'-ה'.

רש"י: "אשר עשו בחרן" – שהכניסן תחת כנפי השכינה, אברהם מגייר את האנשים ושרה

מגיירת הנשים, ומעלה עליהם הכתוב כאילו עשאוהו.

במה משנה רש"י מהפשט של הכתוב, ומהי המעלה של אברהם הבאה לידי ביטוי

בפירוש זה של רש"י?

3. עיין בבראשית, כ"א, ט"ז-י"ז.

א. עיין בפסוקים י"ב-י"ג.

בד"ק (לפסוק י"ב): "כי ביצחק יקרא לך זרע" – כי מה שאמרתי לך ולזרעך (בראשית, י"ז, ח'), לא אמרתי אלא על יצחק, כי הוא הזרע המיוחד לך".

(1) לפי רד"ק, כיצד הבין אברהם את הבטחת ה' "לך ולזרעך", וכיצד ה' מבאר לו עכשיו את הבטחתו?

(2) כיצד דברי ה' "כי ביצחק יקרא לך זרע" מסבירים את דרישתו מאברהם לקבל את העמדה של שרה?

ב. "ותשב מנגד ותשא את קלה ותבך, וישמע אלקים את קול הנער" (פסוקים ט"ז-י"ז).

רש"י: "מכאן שיפה תפילת החולה מתפילת אחרים עליו, והיא קודמת להתקבל".

הסבר דברים אלה של רש"י, וכתוב כיצד הוא למד זאת מן הכתוב.

4. עיין בבראשית, פרק ל"ז.

א. עיין בפסוקים ב'-ח'.

(1) ציין שני דברים שעשה יוסף שגרמו לאחיו לשנוא אותו.

(2) "וישנאו אותו ולא יכלו דברו לשלם" (פסוק ד').

רש"י: "ולא יכלו דברו לשלם" – מתוך גנותם למדנו שבחם, שלא דיברו אחת בפה ואחת בלב".

איזה קושי בפסוק רש"י מיישב בדבריו, וכיצד הוא מיישב אותו?

ב. עיין בפסוקים ט'-י"א.

"ואביו שמר את הדבר" (פסוק י"א).

הסבר מהי כוונת הכתוב בדברים אלה, ומה אפשר ללמוד מדברים אלה על יחסו של יעקב לחלום של יוסף.

5. א. עיין בבראשית, מ"ג, י"ח-כ"ג.

"לא ידענו מי שם כספנו באמתחתינו" (פסוק כ"ב).

(1) מה השיב האיש שעל בית יוסף על דברים אלה?

(2) האם האיש אמר אמת? נמק את תשובתך על פי המסופר בפרק מ"ב.

ב. עיין בבראשית, מ"ד, ד'-י'.

(1) כיצד האחים דוחים בדבריהם שבפסוק ח' את הטענה של האיש שעל בית יוסף

האמורה בפסוק ד'?

(2) מה הציעו האחים לאיש?

האם הוא קיבל את הצעתם? נמק את תשובתך.

פרק שני – נביאים, כתובים (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על שתיים מהשאלות 6-8 (לכל שאלה – 20 נקודות).

6. עיין במלכים א, פרק י"ט, פסוקים י"ד-כ"א.

א. עיין בפסוקים י"ד-ט"ז, ובישעיה, ו', ה'-ז'.

אליהו וישעיהו חטאו חטא דומה.

(1) מה היה החטא, וכיצד הוא בא לידי ביטוי אצל כל אחד מהם?

(2) כיצד נענש כל אחד מהם על חטאו?

ב. עיין בפסוקים י"ט-כ"א.

"ויאמר לו לך שוב כי מה עשיתי לך" (פסוק כ').

מה הייתה כוונת אליהו כשאמר דברים אלה לאלישע, ובעקבות מה הוא אמר לו אותם?

7. עיין בישעיה, פרק י'.

א. עיין בפסוקים ה'-ז', ובפסוקים י"ב-י"ג.

מה הם שני ההסברים הניתנים בקטעים אלה לכך שאשור נענש, אף על פי שה' שלח אותו להעניש את ישראל?

ב. "היתפאר הגרזן על החצב בוי" (פסוק ט"ו).

(1) מהו המשל שבמילים אלה, ומה הרעיון שמשל זה מביע?

(2) איזה מההסברים שציינת בסעיף א משל זה מחזק?

8. עיין בתהלים, מזמור כ"ג.

א. "גם כי אלך בגיא צלמֶת..." (פסוק ד').

(1) מהו המצב המתואר במילים אלה, וכיצד המתפלל מתייחס למצב זה?

(2) כיצד המתפלל יודע שה' עִמו? היעזר בפסוקים א'-ג'.

ב. עיין בפסוק ה'.

(1) מהו המשל המתואר בפסוק זה?

(2) מהו החסד המיוחד המובע במילים "נגד צָרִי", לפי הנמשל?

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך